

SADRŽAJ

UVOD	1
I MENADŽMENT I BUDUĆNOST	5
1. PROCES GLOBALIZACIJE TRŽIŠTA I NJEN UTICAJ NA POSLOVANJE PREDUZEĆA	5
2. KARAKTERISTIKE SAVREMENOG MENADŽMENTA.....	8
3. KVALITET KROZ UPRAVLJANJE LJUDSKIM RESURSIMA.....	11
4. STRATEGIJA ZA ULAZAK NA INTERNACIONALNA TRŽIŠTA.....	13
4.1. IZVOZ	15
4.2. PROCES PROMJENA ORGANIZACIONE STRUKTURE	15
II OSNOVNE KARAKTERISTIKE SOCIJALISTIČKOG I PREDUZETNIČKOG DRUŠTVA	22
1. PITANJA ZA RASPRAVU	24
2. SEMINARSKI RADOVI STUDENATA.....	25
2.1. SEMINARSKI RAD I	25
2.2. SEMINARSKI RAD II	30
2.3. SEMINARSKI RAD III	39
III SAVREMENI PRISTUP ORGANIZACIJI PREDUZETNIČKE EKONOMIJE.....	43
1. OSNOVNA NAČELA ORGANIZOVANJA PREDUZETNIČKE EKONOMIJE....	43
2. PRISTUP ORGANIZACIJI KAO SISTEMU	43
2.1.POJAM SISTEMA.....	43
2.2. KOLO POV RATNE SPREGE	45
2.3. ORGANIZACIONI SISTEMI.....	46
2.4. CILJEVI SISTEMA.....	48
2.5. VRSTE SISTEMA	49

2.6. ENTROPIJA ORGANIZACIONIH SISTEMA.....	50
2.7. ORGANIZACIONI SISTEM POSMATRAN KAO "CRNA KUTIJA"	50
2.8. PREDUZEĆE KAO UPRAVLJIV SISTEM	52
3. FORMALNA ORGANIZACIONA STRUKTURA.....	54
4. NEFORMALNA ORGANIZACIJA.....	55
4.1. INTERESNE GRUPE	55
4.2. PRIJATELJSKE GRUPE	56
4.3. KARAKTERISTIKE GRUPA	56
4.4. OBLCI KOMUNIKACIJE NEFORMALNE ORGANIZACIJE (NEFORMALNE GRUPE)	56
5. PROCES ORGANIZOVANJA.....	59
6. TEORIJA Z.....	62
7. «EXELLENCE» U MENADŽMENTU	64
8. RAZLIKE IZMEĐU KLASIČNE I INOVATIVNE ORGANIZACIJE.....	69
9. OSNOVNI PRINCIPI SAVREMENOG MENADŽMENTA	70
10. PITANJA ZA RASPRAVU	83
 IV PREDUZETNIŠTVO	85
 1. POJAM I DEFINISANJE PREDUZETNIŠTVA.....	85
2. MENADŽMENT U PREDUZETNIŠTVU	89
2.1. POJAM MENADŽMENTA.....	89
2.2. DEFINICIJE MENADŽMENTA	90
3. ODнос PREDUZETNIŠTVA I MENADŽMENTA.....	93
4. KARAKTERISTIKE PREDUZETNIŠTVA	98
4.1. INOVACIJE I TRŽIŠTE	101
4.2. TIPOVI INOVACIJA	103
4.3. PREDUZETNIŠTVO U SAD	104
4.4. PREDUZETNIŠTVO U EVROPI	104
5. RAZLIKE IZMEĐU TRADICIONALNOG I PREDUZETNIČKOG MENADŽMENTA	107
6. OSOBINE PREDUZETNIKA.....	110

6.1. USPJEŠNI POSLOVNI LJUDI – REKLI SU O SEBI I BIZNISU	114
7. TIPOVI PREDUZETNIKA.....	118
8. PREDUZETNIŠTVO KAO OBILJEŽJE TRŽIŠNE PRIVREDE.....	120
8.1. PREDUZETNIŠTVO I VRSTE BIZNISA U BUDUĆNOSTI	122
9. MENADŽMENT I MENADŽERI.....	125
9.1. VRSTE MENADŽERA	127
9.1.1. <i>Top menadžeri, menadžeri srednjeg nivoa i menadžeri prvog nivoa</i>	127
9.1.2. <i>Generalni i funkcionalni menadžeri.....</i>	129
9.2. KARAKTERISTIKE MENADŽERA	130
9.3. ZADACI MENADŽERA.....	132
10. LIDERSTVO	134
10.1. DEFINICIJA LIDERSTVA	134
10.2. POJAM LIDERSTVA	135
10.3. ULOGA MOĆI U LIDERSTVU	136
10.4. LIDERSTVO I MENADŽMENT	138
10.5. LIDERSTVO U POSLOVNIM ORGANIZACIJAMA.....	139
10.6. TIMSKI RAD: NAČIN DA SE POSTIGNE USPJEH	140
10.7. ZNAČAJ LIDERSTVA.....	141
11. PITANJA ZA RASPRAVU	143
12. TESTOVI	144
12.1. TEST LIČNOSTI - JESTE LI TIP PREDUZETNIKA	144
12.2. POSJEDUJETE LI PRAVU POSLOVNU IDEJU	148
V PREDUZETNIČKI MENADŽMENT KAO PROCES	154
1. PLANIRANJE.....	156
1.1. PROCES I SADRŽAJ PLANIRANJA	156
1.2. VRSTE PLANOVА.....	158
1.3. SWOT ANALIZE U FUNKCIJI DONOŠENJA STRATEŠKIH PREDUZETNIČKIH ODLUKA	161
1.4. PLANIRANJE CILJEVA ORGANIZACIJE	164
1.5. ODREĐIVANJE CILJEVA ORGANIZACIJE KAO RAZLOG NJENOG POSTOJANJA.....	165
1.6. VIZIJA I MISIJA.....	167
1.6.1. <i>Vizija.....</i>	168

1.6.2. <i>Misija</i>	169
1.7. PITANJA ZA RASPRAVU	172
2. ORGANIZOVANJE	173
2.1. PROCES ORGANIZOVANJA.....	173
2.2. VRSTE ORGANIZACIONIH STRUKTURA.....	174
2.2.1. Prosta organizaciona struktura	174
2.2.2. Funkcionalna organizacija.....	174
2.2.3. Diviziona organizaciona struktura	177
2.2.4. Projektna organizacija.....	178
2.2.5. Matrična organizacija	179
2.2.6. Inovativna organizacija.....	180
2.2.7. Savremene organizacione strukture	181
2.3. RAZLIKE IZMEĐU KLASIČNE I INOVATIVNE ORGANIZACIJE.....	185
2.4. KARAKTERISITKE ORGANIZACIJSKE PROMJENE	187
2.5. PROMJENA KAO GLOBALNA POJAVA	187
2.5.1. Uzroci otpora promjenama.....	189
2.6. MODELI ORGANIZOVANJA I RAZVOJA PREDUZETNIŠTVA.....	191
2.6.1. Inkubatori kao model razvoja malog biznisa	191
2.6.2. Klasteri kao novi model razvoja malih i srednjih preduzeća.....	195
2.6.3. Lizing.....	199
2.6.4. Fransizing.....	201
2.6.5. Korporacija	204
2.6.5.1. Karakteristike korporacije kao oblika organizovnja	205
2.6.6. Džoint venčer (Joint Venture) kompanije	208
2.6.7. Partnerstvo ili ortakluk	208
2.6.8. Komanditno društvo	209
2.6.9. Inokosno preduzeće	210
2.7. PITANJA ZA RASPRAVU	212
3. VOĐENJE I MOTIVISANJE	214
3.1. UVODNE NAPOMENE	214
3.2. POJEDINCI – OSNOVNA JEDINICA ANALIZE	215
3.2.1. Svojstva ljudskih bića	216
3.2.2. Tipovi ličnosti	217
3.2.3. Način odbrane ličnosti na frustracije	219
3.3. MOTIVACIJA	222
3.3.1. Pristupi motivaciji	222
3.3.2. Teorija hijerarhije poteba	224
3.3.3. Novac i motivacija	226
3.3.4. Dizajniranje poslova kao osnova motivacije	226
3.3.5. Motivacija: «šargarepa i štap»	228

3.4. STILOVI VOĐENJA U NEKIM RAZVIJENIM ZEMLJAMA	229
3.4.1. Neke karakteristike stila vođenja u Evropi	229
3.4.2. Osnovne karakteristike američkog stila vođenja	229
3.4.3. Osnovne karakteristike japanskog stila vođenja	230
3.5. POTREBA ZA INOVACIJAMA U VOĐENJU	234
3.6. RAZVOJ VODEĆIH KADROVA ZA INOVATIVNO VOĐENJE.....	236
3.7. PITANJA ZA RASPRAVU	238
4. KONTROLISANJE.....	239
4.1. TRADICIONALNI PRISTUP OSIGURANJA KVALITETA	239
4.2. UPRAVLJANJE SISTEMOM KVALITETA.....	241
4.3. EVOLUCIJA KVALITETA	242
4.3.1. IT kontrola	243
4.3.2. QC kontrola kvaliteta.....	243
4.3.3. QA kontrola kvaliteta	243
4.3.4. QM sistem kontrole kvaliteta	243
4.3.5. TQM – sistem totalnog upravljanja kvaliteta	243
4.4. PROCES KONTROLISANJA.....	245
4.5. POVEZANOST PLANIRANJA I KONTROLISANJA	246
4.6. PRAVILA KONTROLISANJA.....	247
4.6.1. Standardi kvaliteta serije ISO 9000.....	247
4.7. FINANSIJSKI POKAZATELJI KAO MJERILO EFKASNOSTI PREDUZEĆA	249
4.7.1. Analiza likvidnosti.....	249
4.7.2. Analiza upravljanja zalihami.....	250
4.7.3. Analiza dugoročne finansijske pozicije preduzeća.....	251
4.7.4. Analiza profitabilnosti	253
4.7.5. Ostali finansijski pokazatelji uspješnosti poslovanja	254
4.7.6. Analiza rentabilnosti	255
4.8. PITANJA ZA RASPRAVU	261
VI KARAKTERISTIKE MALOG PREDUZEĆA – MALOG BIZNISA.....	263
1. MOGUĆI KRITERIJI DEFINISANJA MALOG PREDUZEĆA.....	263
1.1. KVANTITATIVNI FAKTORI DEFINISANJA MALOG BIZNISA.....	263
1.2. KVALITATIVNI KRITERIJI DEFINISANJA MALOG BIZNISA	266
2. SNAGE I SLABOSTI MALIH PREDUZEĆA.....	268
2.1. SNAGE MALIH PREDUZĆA.....	268
2.2. SLABOSTI MALIH PREDUZEĆA	271

3. MALA I VELIKA PREDUZEĆA – PREDNOSTI I RAZLIKE	274
4. PITANJA ZA RASPRAVU	278
VII ULOGA POREZA U RAZVOJU PREDUZETNIŠTVA.....	280
1. VRSTE POREZA.....	280
2. POREZ NA DODATU VRIJEDNOST - PDV	281
2.1. RAZLIKE IZMEĐU PDV-A I POREZA NA PROMET	285
2.2. OSNOVNE KARAKTERISTIKE PDV - A	293
2.2.1. Šta je to porez na dodatnu vrijednost – PDV?	293
2.2.2. Koje su prednosti i mane PDV-a?	294
2.3. ŠTA TRAŽI EU (VI EVROPSKA DIREKTIVA)?.....	295
2.4. KAKO TO RADE DRUGE ZEMLJE.....	296
2.5. OSNOVE BIH MODELA PDV-A	298
2.6. MAKROEKONOMSKE IMPLIKACIJE PDV-A	299
2.7. UTICAJ PDV-A NA POSLOVANJE PREDUZEĆA I INTERNU EKONOMIJU	300
2.7.1. Uticaj na zalihe sirovina i repromaterijala i zalihe gotovih proizvoda	300
2.7.2. Uticaj na tržišni položaj	300
2.7.3. Uticaj na vođenje knjiga	300
2.8. SADRŽAJ ZAKONA O PDV-U	301
2.8.1. Šta je predmet oporezivanja	301
2.8.2. Ko su poreski obveznici	301
2.8.3. Kada nastaje poreska obaveza.....	301
2.8.4. Šta ulazi u poresku osnovicu	302
2.8.5. Poreske stope	302
2.8.6. Ulazni i izlazni PDV i pravo na povrat	302
2.8.7. Registracija poreskih obveznika.....	303
2.8.8. Način i tehnika obračunavanja PDV-a	303
3. PITANJA ZA RASPRAVU	304
VIII RIZIK I OSIGURANJE U PREDUZETNIŠTVU	305
1. OBLICI RIZIKA	305
2. PROGRAMIRANO UPRAVLJANJE RIZIKOM.....	305
2.1. IZBOR METODE UPRAVLJANJA RIZIKOM	307

3. OSIGURANJE I VRSTE RIZIKA	308
4. PITANJA ZA RASPRAVU	309
IX POSLOVNI PLAN – BIZNIS PLAN	311
1. ULOGA I ZNAČAJ POSLOVNOG PLANA	311
2. NAMJENA BIZNIS PLANA.....	314
3. PREZENTACIJA BIZNIS PLANA.....	315
4. NEKOLIKO NAPOMENA ZA PISANJE BIZNIS PLANA	316
5. ANATOMIJA BIZNIS PLANA.....	317
5.1. NASLOVNA STRANICA.....	319
5.2. SADRŽAJ	319
5.2.1. Rezime plana	319
5.2.2. Opis preduzetničke ideje.....	320
5.2.3. Tržišni pokazatelji.....	321
5.2.4. Izvedbeni plan	322
5.2.5. Marketinški plan	322
5.2.6. Menadžment	326
5.2.7. Procjena rizika.....	328
5.2.8. Finansijski pokazatelji	329
5.2.9. Ocjena uspješnosti.....	333
LITERATURA.....	334
TEMA: BIZNIS PLAN.....	1